

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: **03 OKT 2013**
Vår ref.: 201001126-25 k-stab/ase
Arkiv: 512

Saksbehandler:
Asle Selfors

Statnett SF søker dispensasjon fra konsesjonsvilkår for reservekraftverk - Innstilling

Vi viser til brev av 13.9.2013 fra Statnett SF der det søkes om dispensasjon fra gjeldende konsesjonsvilkår for reservekraftverket ved Nyhamna i Fræna kommune slik at det kan startes ved spesielle hendelser på kraftoverføringen fra Viklandet fram til gassbehandlingsanlegget Ormen Lange i Nyhamna.

Konsesjonsvilkårene for reservekraftverkene forutsetter at de bare kan benyttes i spesielt anstrengte kraftsituasjoner (SAKS) som følge av svikt i energitilgangen. Kraftverkene kan imidlertid også fungere som effektreserve om driftsforstyrrelser og andre hendelser gir vanskelige driftssituasjoner med utkobling av forbruk. Det er i dag gitt dispensasjon fra konsesjonsvilkårene fram til idriftsettelse av ledningen Sogndal – Ørskog for også å kunne ivareta spesielle effektsituasjoner.

Det Statnett nå omsøker er å kunne idriftsette reservekraftverket i Fræna ved hendelser som gir utkobling på 420 kV ledning Viklandet – Fræna med tilhørende transformatorer. Dispensasjonen søkes å gjelde for tidsperioden fram til Sogndal – Ørskog er idriftsatt.

Det som skiller denne søknaden fra gjeldende dispensasjon er at den kun gjelder ett av reservekraftverkene, forutsettes å gjelde hele året, er knyttet til hendelser på overføringsanleggene fram til gassbehandlingsanlegget Ormen Lange, og at den også gjelder kritisk vedlikehold som ikke kan koordineres med stans på Ormen Lange.

Bakgrunnen for søknaden er erfaringene fra driften av det aktuelle overføringsanlegget der det har vært flere større avbrudd med svært store kostnader og andre ulemper tilknyttet stans i gassleveransene.

Fra Viklandet transformatorstasjon 88 km øst for Nyhamna til Nyhamna er det i dag en 420 kV forbindelse som forsyner gassbehandlingsanlegget. Tunglast på Nyhamna i dag er ca 210 MW i følge kraftsystemutredningen for området fra 2012. Parallelt med 420 kV forbindelsen fra Viklandet har Istad Nett et 132 kV nett. Ved langvarig feil på 420 kV Viklandet - Nyhamna viser analyser at det er kapasitet i det underliggende nettet til å forsyne Nyhamna med 20 – 50 MW.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I forbindelse med de planlagte utbyggingene av Aasta Hansteen-feltet og Polarled-anleggene, foreligger det planer for utvidelse av Nyhamna gassbehandlingsanlegg. Utvidelsen vil innebære en betydelig økning i kraftforbruket og effektbehovet ved anlegget, med en trinnvis opptrapping fra 2016. Olje- og energidepartementet har i den sammenheng bedt rettighetshaverne på Nyhamna om å utrede den fremtidige kraftforsyningssituasjonen ved anlegget, herunder den samfunnsøkonomiske betydningen av å etablere N-1-forsyning, og hvordan dette kan gjøres. Shell, som er rettighetshaver ved Nyhamna, har startet arbeidet med en slik utredning i samråd med Statnett. Utredningen skal ferdigstilles innen 1. juli 2014.

Vurdering

Etter NVEs vurdering er driftssikkerheten for strømforsyningen av Ormen Lange i dag ikke god nok. Ved utfall av én komponent på strekningen fra Viklandet til gassbehandlingsanlegget har man ingen umiddelbar reserve som kan sikre kontinuerlig, full kraftleveranse. Med de ulemper i form av økonomiske tap og usikkerhet for gassforsyningen til UK som en stans i kraftforsyningen her vil gi, må det planlegges for kontinuerlig kraftleveranse også ved brudd på 420 kV-forbindelsen Viklandet – Nyhamna. Søknaden opplyser om KILE-kostnader (kostnader tilknyttet ikke levert energi) for Statnett på 300 mill kr siden gassbehandlingsanlegget kom i drift i 2006.

Det er også slik at start av reservekraftverket lokalisert ved gassbehandlingsanlegget vil kunne redusere utetiden for kraftforsyningen og dermed sterkt redusere kostnadene og andre ulemper ved avbrudd i gassleveransen. Forventet årlig driftstid og dermed utslipp fra gasskraftverkene som følge av avbrudd i kraftleveransen er samtidig lave. Kostnadene ved forberedelse til rask oppstart av reservekraftverket er i søknaden anslått til 4-5 mill kr pr år.

Disse forhold til sammen tilsier etter NVEs vurdering at reservekraftverket bør tillates brukt til dette formålet.

Svak forsyningssikkerhet for kraft til Ormen Lange er samtidig en tilstand som ikke opphører med etableringen av ny kraftoverføring fra Sogndal til Ørskog. Det er også usikkert hvilken rolle reservekraftverkene kan ha i en permanent løsning for sikker kraftforsyning.

NVE konstaterer at Shell og Statnett er i gang med utredninger av permanente tiltak for sikring av umiddelbar reserve ved utfall for kraft til gassbehandlingsanlegget, altså normaldrift ved utfall av én komponent, N-1. NVE forutsetter at en eventuell dispensasjon for bruk av reservekraftverket ikke benyttes til å utsette beslutningen om å omsøke en permanent løsning. NVE viser her til pålagt krav om utredning av nettløsning. I en dispensasjon bør det gis vilkår om dette.

I søknaden ønskes dispensasjon fra vilkårene til drift av reservekraftverket også ved det som kalles planlagt utkobling. NVE forutsetter at driften begrenses til avbrudd og kritisk vedlikehold, ikke vedlikehold som kan planlegges utført noe fram i tid.

Statnett har bare søkt om bruk av reservekraftverket for avbrudd til og med Fræna transformatorstasjon. NVE vil framholde at den samfunnsmessige nytte av å benytte kraftverket er like stor om brudd skulle oppstå på kablene fra Fræna trafo fram til gassbehandlingsanlegget.

Forslag til vilkår

Statnett kan idriftssette reservekraftverket på Nyhamna ved hendelser som gir utkobling av 420 kV-overføringen fra Viklandet til Nyhamna og ved kritisk vedlikehold på samme anlegg.

Tiltak som sikrer gjenoppretting av normal drift av nevnte kraftoverføring skal utføres uten ugrunnet opphold, og driften av kraftverket skal opphøre når normal drift av kraftoverføringen er etablert.

Denne dispensasjonen gjelder til 31.12.2016.

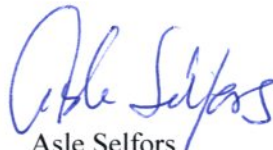
--

NVE anbefaler at det gis dispensasjon for bruk av reservekraftverket i Nyhamna ved brudd på kraftoverføringen fra Viklandet til Nyhamna.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Asle Selfors
seniorrådgiver

Kopi: Statnett